

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

образом, заемщики, чьи проекты не предполагают серьезных рисков, платят больше, чем должны были бы, а заемщики с рискованными проектами – меньше. Т.е. возникает проблема неблагоприятного отбора, которая снижает количество качественных инвестиционных проектов [17].

Кроме того, возникает проблема рационарования кредитов, обсуждаемая в статьях Стиглица и Вейса «Рационарование кредита на рынке с несовершенной информацией», «Асимметричность информации на кредитном рынке и ее применение в макроэкономике» (“Credit Rationing in Markets with Imperfect Information”, “Asymmetric Information in Credit Markets and Its Implications for Macro-Economics”) и др., которая заключается в том, что некоторым заемщикам отказывают в кредите без достаточного основания, причем ставка процента повышается, привлекая, в основном, инвесторов с рискованными проектами [17].

Сохраняется также и проблема морального выбора, поскольку некоторые заемщики склонны к растрате или принятию участие в рискованных проектах [17].

Эти и другие факторы в совокупности могут приводить к различным проблемам, таким как коллапс рынка, банковская паника или кризис.

Выводы. Таким образом, становится понятна важность информации и обладание ее в современном мире. Тем не менее, необходимо отметить тот факт, что асимметричность информации будет постоянно проявлять себя на различных рынках. Поэтому возникает необходимость ее регулирования.

С другой стороны, эмпирические исследования в области асимметричности информации не всегда подтверждают ее наличие. Ввиду этого факта, появляется понимание важности проверки теоретических исследований эмпирическим путем.

Множество ученых ведут исследования, стараясь предотвратить негативные последствия влияния информационной асимметрии. Однако, проблема все еще требует более глубокого изучения.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Cambridge Business Dictionary / Cambridge University Press, 2011.
2. Таненбаум, Э. Распределенные системы. Принципы и парадигмы / Таненбаум, Э., Стеен., ван М.— СПб.: Питер, 2003. — Режим доступа к ресурсу: <http://www.mkg.ru/lib/sp230103/rsoi/intr/index.htm>
3. Лебедева Ю.Н. Теоретические подходы к классификации информации как экономического феномена / Лебедева Ю.Н. Вестник Волгоградского государственного университета, Серия 3, Экономика, Экология, 2011г., №1 (18) — Режим доступа к журн. : http://new.volsu.ru/upload/medialibrary/11e/4_hhpcjeawkcllxbs.pdf
4. Business dictionary. — Режим доступа к ресурсу: <http://www.businessdictionary.com/definition/information.html>
5. Словарь русского языка: В 4-х т. // Асимметрия / РАН, Ин-т лингвистич. исследований. — 4-е изд., стер. — М.: Рус. яз.; Полиграфресурсы, 1999.
6. Т. 1. А—Й. — С. 48. — Режим доступа к ресурсу: <http://feb-web.ru/feb/mas/mas-abc/01/ma104817.htm>
7. Чудинов, А. Н. Словарь иностранных слов, вошедших в состав русского языка / А. Н. Чудинов.— Режим доступа к ресурсу: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ogegova/7566>.
8. Business dictionary. — Режим доступа к ресурсу: <http://www.businessdictionary.com/definition/information-asymmetry.html>
9. Bebczuk, Ricardo N. Asymmetric Information in Financial Markets Introduction and Applications / Bebczuk, Ricardo N., UK, Cambridge University Press, 2003. — Режим доступа к ресурсу: <http://assets.cambridge.org/9780521793421/sample/9780521793421ws.pdf>
10. Попов, Е. Эндогенный оппортунизм в теории «принципала-агента» / Попов, Е., Симонова, В., М.: Некоммерческое партнерство «Редакция журнала Вопросы экономики» № 3, ИЭ УРО РАН, 2005 г., с.118-130. — Режим доступа к ресурсу: <http://gpir.narod.ru/ve/661922.htm>
11. Эрроу, Кеннет Дж. Неопределенность и экономика благосостояния здравоохранения / Kenneth J. Arrow Uncertainty and the welfare economics of medical care — Режим доступа к ресурсу: http://www.seinstitute.ru/Files/veh4-2-8_Arrow_p293-338.pdf
12. Акерлоф, Джордж «Рынок «лимонов»: неопределенность качества и рыночный механизм / George A. Akerlof. The Market for "Lemons": Quality Uncertainty and the Market Mechanism //The Quarterly Journal of Economics, v.84, 1970, p.488-500. Перевод Е.И.Николаенко — Режим доступа к журн. : http://portal.ufrf.ru/Www/Kbhiab/data/store/01cdd4e7-5cf2-4962-b40a-9d2e353d1e07/Akerlof_Dzh_Rinok_limonov_neopredelennostj_kachestva_i_rinohnij_mehanizm.pdf
13. Rothschild, Michael Equilibrium in Competitive Insurance Markets: An Essay on the Economics of Imperfect / Rothschild, Michael, Stiglitz, Joseph, - The Quarterly Journal of Economics, Vol. 90, No. 4, 1976, pp. 629-649. — Режим доступа к ресурсу: <http://www.econ.yale.edu/~dirkb/teach/pdf/rothschild/1976%20equilibrium%20in%20competitive%20insurance.pdf>
14. Liu, Jerry W. Asymmetric Information, Transaction Cost, and Externalities in Competitive Insurance Markets / Liu, Jerry W., Mark J. Browne. - Department of Finance, University of Notre Dame, Notre Dame, School of Business, University of Wisconsin, 2002. . — Режим доступа к ресурсу: http://www.aria.org/rts/proceedings/2003/Liu_Browne.pdf
15. Cardon, James H. Asymmetric Information in Health Insurance: Evidence from the National Medical Expenditure Survey / Cardon, James H., Hendel, Igal - The RAND Journal of Economics, Vol. 32, No. 3., 2001, pp. 408-427. — Режим доступа к журн. : <http://links.jstor.org/sici?sici=0741-6261%28200123%2932%3A3%3C408%3A%3E3E2.0.CO%3B2-N>
16. Spence, Michael Job Market Signaling The Quarterly Journal of Economics / Spence, Michael Vol. 87, No. 3. (Aug., 1973), pp. 355-374. — Режим доступа к ресурсу: <http://links.jstor.org/sici?sici=00335533%28197308%2987%3A3%3C355%3A%3E3E2.0.CO%3B2-3>
17. Kar, Saibal, Asymmetric Information in the Labor Market, Immigrants and Contract Menu / Kar, Saibal, Saha, Bibhas - Centre for Studies in Social Sciences, Calcutta and IZA, University of East Anglia, Discussion Paper No. 5508, 2011. — Режим доступа к журн. : http://www.iza.org/en/webcontent/publications/papers/viewAbstract?dp_id=5508
18. Mishkin, Frederic S. The economics of money, banking, and financial markets / Frederic S. Mishkin.—7th ed., USA: Columbia University, 2004 — p. 849.

УКРАЇНА В СИСТЕМІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ОЧЕС

Писаренко С.М., д.г.н., професор кафедри міжнародних економічних відносин Львівський національний університет імені Івана Франка

Писаренко С.М. Україна в системі інтеграційних тенденцій ОЧЕС

Розглядаються питання основних напрямів регіональної інтеграції у світовій економіці і місця ОЧЕС в системі сучасних процесів глобалізації і регіоналізації. У статті наголошується, що кожна країна - учасниця ОЧЕС, а також ЄС має власну зацікавленість у цьому регіональному інтеграційному об'єднанні. Для України особливо важливим є залучення можливостей ОЧЕС для вирішення проблем диверсифікації джерел енергопостачання, реалізації проектів розвідки та видобування енергоносіїв на шельфі Чорного моря, розбудови енерготранспортних комунікацій, вирішення проблем енергозбереження, а також взаємодія у забезпеченні регіональної безпеки, у сфері боротьби з тероризмом, організованою злочинністю. Підкреслюється, що Україна під час головування в ОЧЕС зробила значний внесок у вирішенні проблем його розвитку.

Ключові слова: глобалізація, регіональна інтеграція, міжнародне співробітництво, об'єднання, країна - учасниця

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

Писаренко С.М. Украина в системе интеграционных тенденций ОЧЕС

Рассматриваются вопросы основных направлений региональной интеграции в мировой экономике и место ОЧЕС в системе современных процессов глобализации и интеграции. В статье подчеркивается, что каждая страна – участница ОЧЕС, а также ЕС заинтересованы в этом региональном интеграционном объединении. Для Украины особенно важно использовать участие в ОЧЕС для решения проблем диверсификации источников энергоснабжения, реализации проектов разведки и добычи энергоносителей на шельфе Черного моря, строительства энерготранспортных коммуникаций, решения проблем энергозбережения, а также взаимодействия в обеспечении региональной безопасности, в сфере борьбы с терроризмом, организованной преступностью. Подчеркивается, что Украина во время своего председательства в ОЧЕС внесла значительный вклад в решение проблем его развития.

Ключевые слова: глобализация, региональная интеграция, международное сотрудничество, объединение, страна - участница

Pysarenko S.M. Ukraine in the BSEC integration trends

In the article reviewed the issues of main areas of regional integration in the world economy and the place of BSEC in the system of modern processes of globalization and regionalisation. Made the accent that each member State of BSEC and EU has its own interest in this regional integration associations. For Ukraine is especially important the engagement of BSEC opportunities to resolve problem of energy diversification, implementation of exploration projects and production of energy resources in the Black Sea, developing energy transportation routes, and also cooperation in regional security, combating terrorism and organized crime. It is emphasized that Ukraine under the chairmanship of BSEC has made a significant contribution to solving the problems of organization development.

Key words: globalization, regional integration, international cooperation, association of countries - participants

До визначальних процесів розвитку сучасної світової економіки відноситься регіоналізація. Створення регіональних інтеграційних об'єднань було пов'язано з новою хвилею міжнародної економічної інтеграції, яка розпочалася в умовах глобалізації з кінця 80-х років ХХст. і визначалася так званим "новим регіоналізмом".

Глобалізація сприяла підвищенню ступеня економічної, екологічної, науково – технічної, правової та інформаційної взаємозалежності національних економік, підвищенню рівня їх екомічної відкритості.

Розвиток процесів регіоналізації світової економіки пов'язаний із формуванням різних форм економічної інтеграції. Погляди науковців відносно форм інтеграції як основи формування регіональних інтеграційних об'єднань неоднозначні, особливо це відноситься до митних союзів. Ця проблема була досліджена ще у 1950р., коли французьким економістом М.Біє і американським Дж.Вайнером була створена теорія митних союзів, в якій був визначений ефект стимулювання росту (trade – creation) внутрішньоблокової торгівлі і її гальмування (trade – diversion).

Пізніше Дж.Бхагвати та його прихильники прийшли до висновку, що преференційні торгові угоди також гальмують багатосторонню вільну торгівлю [1]

Такі висновки пояснюються тим, що ефекти митного союзу на різних етапах його формування проявляються по – різному. Це намагалися довести у своїх роботах А.І.Солоага і А.Вінтерс (2000р.), К.Кернат (2001р.), Ф.Ді та Дж.Галі (2003р.), С.Гош і С.Яирик (2004р.), К.Каррер (2006р.) [2]

Лібералізація торгівлі в регіональному інтеграційному об'єднанні збільшує національні ринки збуту і дозволяє країнам – учасникам використовувати економію на масштабах виробництва і таким чином підвищувати цінову конкурентоспроможність на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Крім того, лібералізація внутрішньорегіональної торгівлі сприяє конкуренції між фірмами країн – учасниць і стимулює їх до технологічних та організаційних інновацій.

Торгова відкритість країн – учасниць регіонального інтеграційного об'єднання визначається зовнішньоторговою, фіскальною, валютною та іншими напрямками макроекономічної політики цих країн. Існуючий рівень інтеграції чим регіонального інтеграційного об'єднання може бути розрахований як частка внутрішнього регіонального експорту до суми товарного експорту країн - учасниць. Чим більша ця частка, тим вищий рівень регіональної міжнародної інтеграції.

Починаючи з 90-х років ХХст. кількість міжнародних інтеграційних об'єднань з різною формою інтеграції в регіонах світу збільшується. Особливо інтенсивно розвиваються ці процеси після фінансової кризи 1997 – 1998 рр. в Азійсько – Тихоокеанському регіоні (АТР).

Для східно – азійської інтеграції специфічною характеристикою є боротьба учасників процесу за провідну роль і лідерство в ньому. Так Китай намагається посилити свій вплив на АТР приєднанням до зони вільної торгівлі НАФТА\АСЕАН, що зможе привести до створення зони вільної торгівлі з ринком в 1,7млрд. споживачів, ВВП – майже в 2трл. дол. Передбачається також створення Східно - Азійського форуму, в якому приймуть участь Китай, Японія та Південна Корея.

Між країнами Північно – Східної Азії та Центральної Азії та між Росією, Китаєм та чотирма центрально – азійськими країнами СНД розвивається співробітництво, яке направлено на боротьбу з тероризмом, а також в області транспортних комунікацій, енергетики, телекомунікацій, сільського господарства, торгівлі. Передбачається, що в перспективі і інші азійські країни, включаючи Монголію, В'єтнам, Індію та Пакистан, будуть залучені до трансконтинентальної інтеграції.

Розвиток співробітництва між країнами Чорноморського регіону стало можливим завдяки названим процесам, які відбуваються у світовій економіці, і пов'язаних з ними змінами у політико – економічній структурі Європейського континенту.

Починаючи з 1992р., коли країни Чорноморського регіону прийняли спочатку "Босфорську Заяву", а потім "Стамбульську Декларацію", ОЧЕС існує і розвивається на основі забезпечення прав людини, економічної свободи і безпеки для країн – учасниць.

Пріоритетні напрями міжнародного співробітництва в ОЧЕС визначені на зустрічі глав країн – учасниць в Москві у 1996р. До них відносяться :

- спрощення візового режиму;
- формування спільного митного режиму у зовнішній торгівлі;
- уніфікація податкового режиму;
- заохочення до співпраці в різних сферах економічної діяльності. Таким чином, у перспективі передбачається створення митного союзу [4]

У сучасних умовах значна увага приділяється перетворенню регіону Чорного моря у зону миру, стабільності та безпеки, ОЧЕС - в зони вільної торгівлі і кооперації в Чорноморському регіоні на основі розвитку активних відносин на взаємовигідних засадах, поглиблення контактів в політичній, виробничій, торгівельній та науково-технічній сферах.

Вважається, що найголовнішою та значимою метою функціонування ОЧЕС залишається саме існування широкої платформи для переговорів усіх країн та організації, що мають свої інтереси в Чорноморському регіоні.

ОЧЕС відноситься до регіональних інтеграційних об'єднань, які знаходяться на етапі формування зони вільної торгівлі. У зв'язку з цим розвиток внутрішньо - регіональної торгівлі вимагає системи узгоджених заходів країн – учасниць, направлених на створення відповідних умов забезпечення режиму вільного руху товарів, послуг, капіталу, розширення виробничої кооперації та спільного підприємництва, реалізації моделі структурної інтеграції.

ЄС розглядає ОЧЕС як платформу для здійснення власної чорноморської політики. З приєднанням до ЄС Румунії та Болгарії у 2007 р. ЄС отримав стратегічну геополітичну присутність у Чорноморському регіоні та можливість впливати на інтеграційні процеси так, як це має місце у Середземномор'ї та в Балтійському регіонах. Значна увага зі сторони ЄС приділяється взаємодії з окремими країнами – учасницями ОЧЕС. ЄС має намір звернутися з проханням до ОЧЕС надати йому статус спостерігача у цьому у регіональному інтеграційному об'єднанні.

Нова ініціатива ЄС охоплює країни зони Чорноморського басейну, які мають різний формат відносин з ЄС: Туреччина (кандидат на

**ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РАЗВИТТЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ
ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА**

вступ), Україна (кандидат на підписання Угоди про асоціацію); Україна, Молдова, Вірменія, Азербайджан, Грузія (країни – учасниці Європейської політичної судиства), Росія (стратегічне партнерство) та країни-члени ЄС – Румунія, Болгарія та Греція, програмного документу «Чорноморська синергія», підписаному у 2007 р. У цьому документі ключовими секторами, які, на думку ЄС, потребують посиленого регіонального співробітництва, названі енергетика, транспорт, захист довкілля, переміщення людей та товарів, безпека регіону.

ЄС визначає конкретні механізми своєї участі у реалізації регіональних проєктів в зоні Чорноморського басейну, які передбачають їх фінансову підтримку через залучення таких залучення міжнародних фінансових структур, як ЄБРР, ЧБТР, Європейського інвестиційного банку та приватних фондів; надання технічної допомоги для поглиблення співробітництва; розробка регіональних програм; спільне фінансування проєктів; залучення бізнес і науково-дослідних структур, що працюють в регіоні (Ділова Рада країн ОЧЕС, Міжнародний центр чорноморських досліджень); розвиток міжпарламентської взаємодії; координація з регіональними програмами і проєктами ЄС, які вже реалізуються в Чорноморському регіоні. Існують такі програми ЄС, як TACIS, TRACESA (транспортний коридор «Європа - Кавказ - Центральна Азія»), INOGATE (міждержавний нафто-газотранспортний коридор), в яких деякі члени ОЧЕС вже включені.

Передбачається проведення регулярних зустрічей керівництва ЄС з міністрами закордонних справ країн - учасниць ОЧЕС для обговорення питань постачання газу і нафти з Каспію; боротьби з сепаратизмом, нелегальною міграцією і контрабандою; захисту навколишнього середовища та створення нових транспортних комунікацій; використання існуючих структур і організацій для проведення заходів співпраці між ЄС і чорноморськими державами.

Зі свого боку країни - учасниці ОЧЕС надають особливої ваги розвитку конструктивних відносин з ЄС. Декларація міністрів закордонних справ ОЧЕС «Посилення співпраці з Європейським Союзом» (Кишинів, 28 жовтня 2005 р.) підкреслює, що «посилення відносин з ЄС, зокрема в економічній сфері, створило б додатковий поштовх для діяльності ОЧЕС у напрямі посилення співробітництва в регіоні та сприяло б тісній взаємодії з іншими регіональними та міжнародними організаціями».

У загальній інтеграційній системі ОЧЕС кожна з країн – учасниць обирає свої напрями стратегічного партнерства, які визначаються на основі спільності інтересів, засобів і форм їх реалізації. Рівень стратегічного партнерства залежить від конкретних життєво важливих сфер, у яких стратегічні інтереси двох країн повністю збігаються.

Україна визначає свої зовнішньополітичні пріоритети і вибудовує систему відносин стратегічного партнерства у трьох головних вимірах – на рівні інтеграційних процесів з ЄС, на рівні країн-глобальних гравців (США, РФ, КНР) та на регіональному рівні (Польща, Туреччина та інші). Ці основні напрями української зовнішньої політики є взаємодоповнюючими.

Головна мета відносин стратегічного партнерства України з провідними країнами світу, у тому числі і з країнами – учасницями ОЧЕС полягає в посиленні міжнародних гарантій безпеки України, її суверенітету, територіальної цілісності, демократичного розвитку й економічного зростання[5].

На південному напрямі найважливішим стратегічним партнером України є Туреччина. Україна і Туреччина наближені до найбільш конфліктогенних зон світу – Балкан, Кавказу, Близького Сходу. Неврегульованість конфліктних ситуацій, можливість їх розповсюдження створюють нестабільну атмосферу в регіоні Чорного моря. Отже безпосередній інтерес обох країн значною мірою полягає в ефективному розв'язанні регіональних безпекових проблем. Обидві країни беруть активну участь у регіональних миротворчих процесах.

Україна і Туреччина позитивно ставляться до активізації ролі ЄС у процесі врегулювання «заморожених» конфліктів, вважаючи, що європейський чинник здатний ефективно сприяти примиренню ворогуючих сторін, налагодженню міжрегіонального діалогу та співробітництва.

Обидві країни зацікавлені у створенні системи колективної безпеки в Чорноморському регіоні, що прямо пов'язано із нафтогазовими та транспортними проєктами. Їх реалізація вимагає формування субрегіональних структур безпеки, які б утворили спільну платформу для співробітництва в цій сфері із максимальним врахуванням інтересів всіх держав регіону.

Українсько-турецьке стратегічне партнерство передбачає розвиток взаємодії у таких сферах, як політичний діалог, розбудова договірно-правової бази двосторонніх відносин, торговельно-економічні взаємини, співпраця в галузях оборони, енергетики, транспорту і консульських відносин, а також взаємодія у культурно-гуманітарній сфері

Турецька сторона висловлює зацікавленість в участі у проєктах інфраструктури, які заплановані до реалізації на території України, обміні інформацією щодо створення технопарків (Національний Проєкт «Технополіс» та його складова «Bionic Hill»), Національного проєкту «Енергія природи» та його складової «Теплий дім» та Національного проєкту «Індустріальні парки України».

Основним політичним документом українсько – турецьких міжнародних відносин є «Договір про дружбу і співробітництво між Україною і Туреччиною від 4 травня 1992 року. Сучасна українсько – турецька договірна база є досить розвиненою і складає понад 100 міжнародних документів.

Зовнішньоекономічна діяльність України і Туреччини характеризується такими показниками, як обсяг експорту товарів в розрахунку на одну особу (відповідно 1511,0 млн.дол. США і 2017,3 млн.дол. США); обсяг імпорту товарів на одну особу (1859,0 млн.дол. США і 3127 млн.дол. США (2012р.).Обсяг експорту України до Туреччини у 2012р. дорівнював 3,685,1 млрд. дол.. США, обсяг імпорту – 1,952млрд. дол. США. Причому, якщо за останні шість років обсяг експорту залишався майже на одному рівні, то імпорт мав тенденцію до збільшення (Табл. 1)

Таблиця 1 – Динаміка торгівлі товарами між Україною та Туреччиною, млрд. дол. США

Показники	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Товарообіг	4,622	6,583	3,079	4,324	5,230	5,637
Експорт	3,650	4,633	2,127	3,036	3,749	3,685
Імпорт	0,972	1,950	0,952	1,298	1,481	1,952
Сальдо	2,630	2,683	1,174	1,728	2,568	(+)1,733

Джерело: за даними Державного комітету статистики України

У торгівлі з Туреччиною Україна має найбільше позитивне сальдо серед усіх своїх зовнішньоторговельних партнерів. Туреччина займає друге місце (після Російської Федерації) серед споживачів українських експортних товарів. Основними товарами українського експорту до Туреччини є сталевий прокат, вугілля, мінеральні добрива та інша продукція хімічної промисловості, а імпорту з Туреччини – текстиль, продукція машинобудування, побутова хімія, сільськогосподарська продукція.

У перспективі у перспективі (до 2016р.) можна прогнозувати створення зони вільної торгівлі між Україною і Туреччиною; зростання українсько – турецького товарообороту до 10 млрд. дол. США; активізацію економічного співробітництва в трансчорноморській транспортно – логістичній системі; поглиблення стратегічного співробітництва в науково - технічній, інноваційній, енергетичній, туристичній сферах.; залучення України до енергетичних проєктів, що реалізуються на території Туреччини (Набукко, Тапар).

У період головування в ОЧЕС з січня по червень 2013 року Україна на основі сформованих пріоритетів ОЧЕС у спільній декларації країн - учасниць, ухваленій на Ювілейному саміті ОЧЕС у червні 2012 року, а також оновленого Економічного порядку денного об'єднання на майбутнє спрямовувала свої зусилля на розвиток багатостороннього економічного співробітництва в Чорноморському регіоні; реалізацію існуючих проєктів Чорноморської окружної автомагістралі та морських магістралей; просування ініціатив у сфері охорони

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

довкілля Чорного моря ; формування єдиних спільних стандартів для розвитку круїзного туризму, що дозволить створювати якісний конкурентоспроможний туристичний продукт на зовнішньому ринку [6].

Значна увага була приділена Україною у досягненні компромісу щодо маршруту Чорноморської окружної автомагістралі, підготовці багатостороннього документу про мультимодальні перевезення. Ця угода надасть можливість безпосередньо з'єднати порти міст за допомогою поромно-залізничного сполучення, що спростить процес транспортування товарів, зменшивши час затримки товарів у портах (за рахунок спрощення митних процедур), що у свою чергу буде сприяти збільшенню товарообігу між країнами – учасницями і матиме позитивний вплив на розвиток туристичного сектору в системі морських портів Чорноморського регіону.

Важливим напрямом діяльності України було сприяння створенню зони вільної торгівлі в ОЧЕС на основі лібералізації торгівлі та гармонізації режимів зовнішньої торгівлі з врахування норм СОТ; посилення діалогу з ЄС та СОТ щодо надання ОЧЕС необхідної підтримки у створенні зони вільної торгівлі.

Питання зміцнення фінансових можливостей на основі більш повного використання програмно-орієнтованого бюджету ОЧЕС було основним у роботі України у роботі з Чорноморським банком торгівлі та розвитку, Фондом розвитку проектів та залучених ресурсів.

Посилення співпраці з міжнародними організаціями та регіональними ініціативами, імплементація наявних договорів між країнами ОЧЕС та ЄС, намагання створити об'єднання причорноморських портів різних країн, що може дати синергетичний ефект, створити Адміністрацію причорноморських портів займали важливе місце в діяльності України під час головування в ОЧЕС.

Значні зусилля України були направлені на посилення співпраці мерій міст, розташованих на березі Чорного моря; розширення досвіду вирішення однотипних муніципальних проблем меріями міст чорноморських сусідів з інших країн; надання муніципалітетам узагальнених матеріалів про діяльність мерій міст, розташованих на березі Чорного моря і однотипних муніципальних мерій міст чорноморських сусідів з інших країн.

Україною був започаткований Форум ЗМІ Чорноморського регіону з метою висвітлення його проблем засобами масової інформації; була надана можливість меріям міст Чорного моря подавати публікації на порталі інформаційних повідомлень «BlackSeaNews».

У теперішній час Україну призначено країною – координатором з туризму і робочої групи з торгівлі та економічного розвитку, а також робочої групи з транспорту (на два роки).

Україна намагається через причорноморське співробітництво з країнами – учасницями ОЧЕС, на основі взаємодії державних і підприємницьких структур забезпечити приднання економічного простору України до економічного і правового простору європейського континенту.

Основними завданнями України у ОЧЕС в умовах європейського вектора інтеграції є:

- розробка системи пріоритетів у відносинах з країнами - учасницями ОЧЕС;
- робота над зміною української законодавчої бази, що відповідає за міждержавне та регіональне співробітництво;
- розробка моделі взаємодії існуючих інституційних механізмів (у т.ч. міжурядових, міжпарламентських, банківських) для посилення інтеграційних процесів;

- забезпечення економічної безпеки, зниження рівня економічної залежності;

- активізація політики, спрямованої на об'єднання зусиль по забезпеченню стабільності в країнах регіону;

- сприяння розвитку майбутніх транспортно-енергетичних комунікацій і відповідної інфраструктури, що поєднують Європу й Азію, враховуючи інтенсивний їх розвиток у майбутньому [7, с.193-200]

- вирішення проблем регіональної безпеки, зокрема, поступової демілітаризацію басейну Чорного моря та врегулювання конфліктів, виходячи з того, що розробка і реалізація заходів зміцнення довіри та безпеки у військово-морській галузі буде сприяти підвищенню безпеки як причорноморських держав, так і європейського континенту загалом.

Особливо важливим для України є залучення можливостей ОЧЕС для вирішення проблем диверсифікації джерел енергопостачання, реалізації проектів розвідки та видобування енергоносіїв на шельфі Чорного моря, розбудови енерготранспортних комунікацій, вирішення проблем енергозбереження.

Для України важливою залишатиметься взаємодія з ОЧЕС у сфері боротьби з такими викликами та загрозами, як тероризм, організована злочинність, наркотрафік, торгівля людьми тощо

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Bhagwati J. Termites in the Trading System How Preferential Trade Agreements are Undermining Multilateral Free Trade. Oxford, 2997
2. Krueger A. The Trade Creation and Investment Effect of Preferential Trade Arrangements // Ibid. №10160, 2003;
3. Soloaga I., Winters A. Regionalism in the Nineties; What Effect on Trade? // North American Journal of Economics and Finance. – 2000.- №1. - P.1-29
4. Електронний ресурс / Режим доступу: www.vuzlib.net
5. Електронний ресурс / Режим доступу: <http://www.unian.ua/news/575721-yanukovich-ukrajina-pragne-strategichnih-vidnosin-z-globalnimi-gravtsyami.html>
6. Електронний ресурс / Режим доступу: <http://yalta-life.com/news/222.html>
7. Макогон Ю. В. Стратегічні інтереси України в ОЧЕС / Ю.В. Макогон // Науково-аналітичний щоквартальний збірник Стратегічні пріоритети 4(9), 2008 р. - С. 193-200

МЕХАНИЗМ СТИМУЛІРОВАНИЯ СНИЖЕНИЯ НЕГАТИВНОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ В РАМКАХ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

Пономарева М.А., д.э.н., доцент кафедры «Национальная и региональная экономика» ФГБОУ ВПО «Ростовской государственной экономической университет (РИНХ)»

Тяглов С.Г., д.э.н., профессор, заведующий кафедрой «Национальная и региональная экономика» ФГБОУ ВПО «Ростовской государственной экономической университет (РИНХ)»

Пономарева М.А., Тяглов С.Г. Механізм стимулювання зниження негативного впливу на навколишнє середовище в рамках забезпечення екологічної безпеки : регіональний аспект.

У статті здійснено аналіз основних недоліків інструментів російського механізму стимулювання зниження негативного впливу на навколишнє середовище. Зокрема, зроблено акцент на неефективності застосовуваних систем екологічного нормування та екологічних платежів, що спираються спочатку на концепцію «нульового ризику» для здоров'я людини і вимагають від підприємств реалізації надмірно жорстких лімітів впливу на навколишнє середовище, недосяжних за технологічними і фінансовими умовами на сучасному рівні розвитку. Крім того, санітарно-гігієнічне нормування, що використовується в якості методологічної основи визначення технічних екологічних нормативів, призводить до відсутності обліку регіональних аспектів реалізації процесів природокористування. У зв'язку з цим у статті сформована нова концептуальна модель механізму стимулювання зниження негативного впливу на навколишнє середовище, що базується на системі видачі комплексних екологічних дозволів з урахуванням найкращих доступних технологій, і дозволяє нівелювати вищезазвані недоліки.

Ключові слова: екологізація, екологічне нормування, екологічні платежі, найкращі доступні технології, комплексні екологічні дозволи.